

5. szám
2010. december

Autonómia-konferencia Budapesten 2010. szeptember 18-án

A németországi Hunnia Baráti Kör szeptember 18-án Budapesten a Polgárok Házában autonómia-konferenciát rendezett, amelynek a célja a határokon túl élő magyarok autonómia törekvéseinek és lehetőségeinek ismertetése és a megvalósulás útjainak a keresése volt. A szervezők egy jól áttekinthető, alapos tájékoztatást nyújtó programot állítottak össze, mert erre meghívtak magyarországi politikusokat és közéleti személyiségeket, valamint a határokon túli magyarok képviselőit. A program ugyan zsúfolt volt, viszont így elég részletes képet kaptunk az autonómia kérdés jelenlegi állásáról. A hivatalos meghívottakon kívül számtalan érdeklődő is eljött, így a Polgárok Házában telt ház lett.

Kiss Dénes költő bevezetése után felszólalt Lezsák Sándor, az országgyűlés alelnöke, Wittner Mária képviselő, dr. Andrásfalvy Bertalan egyetemi tanár, néprajzkutató, dr. Balsai István, a Fidesz frakcióvezető helyettese, akik annak a reményüknek adtak kifejezést, hogy az új budapesti kormány alatt a nemzetpolitika nagy lendületet kap, és így megélénkülhetnek a kisebbségi magyarok autonómia iránti törekvései. A határokon túli magyarok hozzászólásaikban átfogóan vázolták az ottani magyarok helyzetét és az autonómia gondolatának a jelenlegi állását.

Duray Miklós szlovákiai politikus meglehetősen negatív hangulatú beszámolót mondott az ottani autonómia jövőjéről. Sajnálattal mondta, hogy hiba volt, hogy az 1994-ben megtartott komáromi nagygyűlésen a magyar képviselők nem álltak ki határozottan az autonómia szükségessége mellett. Tehát, ez nem csak a szlovákok ellenállásán bukott meg. Az idő múlásával az autonómia megvalósításáról komoly kétségei vannak, annak ellenére, hogy ő mellette van.

Szász Jenő, az erdélyi Magyar Polgári Párt elnöke az RMDSZ politikáját bírálta. Miután az RMDSZ képviselője nem volt jelen, egy kívülálló nehezen tudja megállapítani, hogy kinek van igaza ebben a vitában. Szász Jenő kérte a magyar kormány támogatását az autonómia ügyében.

Érdekes és tanulságos volt Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség elnökének a hozzászólása. Ő eredményként értékelte az ott létrejött Magyar Nemzeti Tanács megalakulását és elnyert hatásköreit. Az elért eredmények ugyan kevesebbek, mint az ottani magyarok kívánták, de az adott helyzetben többet nem lehetett elérni, mondta. Kihangsúlyozta, hogy az autonómia ügye és megvalósulása több lényeges tényezőtől függ.

Így:

- Elsősorban a többségi nemzet akaratától függ.

- Fontos az is, hogy Magyarország következetesen támogassa a magyar közösségek önrendelkezési törekvéseit, különösen nemzetközi fórumokon is.

- Szintén nagyon fontos, hogy a magyar kisebbségben is meglegyen az egységes akarat és összefogás, amelyet kifelé is egyhangúan kell képviselni. Enélkül nem lehet eredményeket elérni.

Ezzel kapcsolatban érdemes a BUOD két évvel ezelőtti dél-tiroli tanulmányútját felidézni, amelyet Pan bozeni magyarbarát professzor szervezett. Ő mostanában kapott magas magyar állami kitüntetést. Az ő segítségével érdekes látogatásokat tettünk az ottani intézményekben, és hasonlóan tanulságos beszélgetéseket tudtunk folytatni Bozenben a tartományi politikusokkal. A beszélgetésekből kiderült, hogy az ottani politikusok is hasonló feltételeket tartanak fontosnak, mint amelyeket Pásztor István is megemlített. Az anyaországi támogatás az autonómia ügyben egy fontos feltétel (Dél-Tirol esetében Ausztria). Az autonómiát igénylő kisebbségen belül és kifelé is egy egységes véleményt kell formálni és képviselni. Enélkül minden fáradozás reménytelen. Ugyanakkor meg kell győzniük a velük együtt élő más nemzetiségeket (Dél-Tirolban az olaszokat), hogy az autonómia számukra nem hátrányos, sőt előnyös is lehet. Mindezek fontos tanulságok.

A konferencián beszélt Brenzovich László, aki Kárpátaljáról érkezett.

A előadások után lezajlott egy pódiumbeszélgetés is, ahol a magyar kormány képviselőjeként Olajos Péter, országgyűlési képviselő és helyettes államtitkár is részt vett.

A konferencia érdekes és tanulságos volt, remélhetőleg lesz valamikor folytatása. A BUOD is tervezi a jövőben egy kisebbségi konferenciát, ahol az EU-n belül megvalósított autonómiákat és tapasztalataikat szeretnénk bemutatni, az illető területekről jövő előadók.

Harsay György, München

A BUOD képviseletében vendégként a konferencián részt vettek Harsay György, dr. Hatvány Csaba és Csákvári Dániel.

Körmendi Gitta: Karácsony

Szeretetünk lángja az egekig lobog,
szívünkhöz simulnak a gyermeki csodák,
csilingelnek fent a gyémántfény-csillagok,
idézte egykor volt boldogságunk korát.

Álmaink érkeznek arany szín ruhába',
- angyalok hozzák, mint ajándécsomagot -,
mit az idő őrzött mozdulatlan állva,
hogy láttassa, van, mit érintetlen hagyott.

Ránk nevetnek arcok, meghatóan szépek,
túlragyognak mindent rég nem látott szemek,
lelkünkhöz fonódnak a varázsszó képek,
vállunkra borulva sír az emlékezet.

Kik fényt tudtak adni egy-egy pillanatnak,
mit az élet nekünk valaha is adott,
karácsony éjjelén velünk ünnepelnek,
szíveinkbe téve egy-egy fénycsillagot.

Csillagszóró szikrák táncolnak az égre,
igazza ígézve a gyermeki álmot,
hogy a csilingelő sziporka csillagok
ártatlanná tudják tenni e világot.

**Aldott
karácsonyi
ünnepeket és
boldog
új évet
kívánunk!**

ÉRZELEM – TUDAT – VÁLLALÁS ...

...hangzanak a XI. „Kufstein” Tanácskozás címszavai 2010 szeptemberében Felsőpulyán. A fogalmak a konferencia alcímének keresőszavai. „A fennmaradás szellemi eszköztára szórványokban”: érzellel, tudatosan és vállalva.

Nyitó előadásában Deák Ernő felsorolja magyarságunk megtartásának lehetséges kellékeit: magyar étel, kulturális emlék vagy élmény; és amivel ezeket megéljük, amivel mindezeket elmélyítjük: az első és legfontosabb mindenekelőtt maga a nyelv, a magyar nyelv.

A szombati nap második előadásában Veres Ildikó felteszi a kérdést: Mit kell feladnia és mit kell felépítenie a szellemnek a szórvány létben ahhoz, hogy megtarthassa identitását?

A konferencia követő előadásai erre a kérdésre keresik a választ, s veszik sorra a fennmaradás szellemi eszközeit a magyar népszokásoktól és hagyományoktól az irodalmi, történelmi, zeneművészeti ismeretekeken át a szociológiai, pszichológiai, filozófiai értelmezésig.

A jelen írásban rámutatok a fennmaradás szellemi eszköztárának egy, a fentiekben nem említett kellékére: a nyelvészetre. E tudomány-terület lehetőséget ad a magyar szórvány nyelvhasználatának, nyelvmegegyezésének vizsgálatához éppúgy, mint a nyelvi tervezéshez. A nyelvmegegyezés lehetőségének feltérképezéséhez és leírásához, valamint az ahhoz szükséges módszerek kidolgozásához. Mindezekhez elsőként fel kell mérnünk az adott szórvány nyelvi állapotát.

2009 tavaszán indítottam útjára két nyelvhasználati kérdőívet: az egyikkel a Németországban élő családos felnőtteket, a másikkal a németországi oktatási intézményeket látogató tanulókat kerestem fel (vö. Illés-Molnár 2010a, 2010b). A kérdőíveket 165 szülő és 96 gyermek válaszolta meg. A válaszadó szülők közül 129 volt az anya, 36 az apa. A szülőknek szóló kérdőívek alapján 165 magyar(párú) család nyelvhasználatát vizsgálhattam. Ezekből a kérdőívekből kiderült az is, hogy a házasságok több mint a fele vegyes házasság. A németországi magyarság második-, harmadik generációjától származó adatlapok ezt az arányt megerősítik.

A tanulóknak szóló kérdőívek szereplőinek az életkorát az alábbi táblázat (2010b: 44) szemlélteti:

	6 évnél fiatalabb	6-10 év (kisiskolás)	10-14 év (iskolás)	14-18/19-év (középiskolás)	19 évnél idősebb	össz.
lány	1	34	12	5	1	53
fiú	1	16	14	10	2	43
összesen	2	50	26	15	3	96

A kisebb gyermekek helyett szüleik töltötték ki az íveket. A tanulók a családon belüli kommunikáció nyelvéről a következő táblázatban (uo. 47) foglaltak szerint nyilatkoztak:

	anyával	apával	anyai nagy-szüllőkkel	apai nagy-szüllőkkel	testvérrel	össz.
csak magyarul	42	37	76	53	16	224
legtöbbször magyarul	25	9	2	3	19	58
magyarul és németül vegyesen	20	14	4	2	25	65
legtöbbször németül	3	6	-	2	13	24
csak németül	5	24	6	23	7	65
nem válaszolt	-	-	6	7	10	23

A tizededik generációs iskoláskorúaknak a magyar nyelvhez való viszonyulása mindenekelőtt szüleik magyar nyelvhez kötődő attitűdjéből, „érmeléből” vezethető le. A kérdőívekből kiderül, hogy a vegyes házasságban élő szülők közti kommunikáció nyelve általában a német, s a magyar anyanyelvű szülők is használják a német nyelvet a gyermekekkel való beszélgetések során. Néhány német anyanyelvű szülő azonban maga is beszél gyermekeivel magyarul.

„A kérdőívek megválaszolásának idejében 52 tanuló diákja volt és még 2 tanuló 2009 szeptemberében kezdte a délutáni és/vagy hétvégi magyar iskolát. 42 tanuló nem látogatott a 2008/2009-es tanévben magyar nyelvű pedagógiai csoportokat. Azok közül, akik nem jártak magyar foglalkozásokra, 19 tanuló szívesen járna, 14 nem, 3 nem tudja és 4 nem válaszolt” (uo. 50). Ugyanekkor értékelték magyarnyelv-tudásukat is (uo. 46):

ért, de nem beszél	2 fő
gyenge	2 fő
közepes	12 fő
jó	36 fő
nagyon jó	44 fő

Válaszaikban egyúttal beszámoltak a mindennapi kommunikáción túli magyarnyelv-használatukról (uo. 49):

	igen	nem	nem válaszolt
Szokott a tanuló magyar nyelvű könyveket olvasni?	68	28	–
Szokott a tanuló magyar nyelvű újságokat olvasni?	32	41	23
Szokott a tanuló magyar nyelvű internetoldaltakat olvasni?	29	43	24
Szokott a tanuló magyar nyelvű rádióműsört hallgatni?	38	56	2
Szokott a tanuló magyar nyelvű tévéműsört nézni?	60	36	–
Szokott a tanuló magyar nyelvű filmeket (pl. DVD) nézni?	85	11	–

A fentiekben bemutatott vizsgálati eredmények hivatottak megalapozni a további vizsgálati szempontokat, melyek segítségével lehetővé (vagy legalábbis biztosabbá) válhat a nyelvmegegyezés (esetünkben németországi) magyar szórványban. Ezeket követően térhetünk rá a magyar diaszpóra második, harmadik generációs tagjai nyelvtudásának, nyelvhasználatának minőségbeli jellemzőinek az elemzésére, melyeket következő lépcsőfokként a nyelvi tervezés, így például egy tananyag összeállítása követne.

Az érzelmek és a vállaláson túl nagyon lényeges szerep jut a tudatosságnak. „Megállapíthatjuk tehát, hogy a németországi magyar diaszpórában, és úgy általában a magyar diaszpórákban a magyar nyelv védelme és megtartása szülői és pedagógusi felelősség” (2010b: 55). A szülőknek például fel kell ismerniük, a szakembereknek hirdetniük kell a kétnyelvűség, a kétnyelvű nevelés előnyeit, mely a gyermekek kognitív képességeit hivatott fejleszteni. Mert magyarságunknak, magyar nyelvtudásunknak nemcsak szépsége van, hanem komoly haszna is. Hogy azt a pozitív érzelmeken túl az érték tudatával büszkén és akarattal vállaljuk.

Az eddigi kutatási eredményekről a Magyartanítás Karlsruhe-ben honlap (www.ungarischunterricht-karlsruhe.de) „Publicisztika” oldalán olvashatunk. Emellett a Magyar Nyelv és Kultúra Közvetítő Társaság (www.guschuk.de) internetes oldalán is szeretnénk elindítani a publicisztika rovatot. Az oktatási segédanyagok mellett várjuk tehát kollégáink ilyen típusú írásait is.

Illés-Molnár Márta, Karlsruhe

Felhasznált irodalom

Illés-Molnár Márta 2010a. A németországi magyar diaszpóra nyelvhasználatáról. *Nyelvünk és Kultúránk*, 2: 61-74.

Illés-Molnár Márta 2010b. A németországi magyar diaszpóra iskoláskorú tagjainak a nyelvhasználatáról. *Nyelvünk és Kultúránk*, 4: 42–52.

A MAGYAR ÁLLANDÓ ÉRTEKEZLET IX. ÜLÉSÉNEK ZÁRÓNYILATKOZATA

A 2010. áprilisi választások politikai és társadalmi következményei lehetőséget teremtenek a magyar nemzet határok feletti újraegyesítésére. Az új politikai rend összekapcsolja a sokszínű magyar nemzetet, amelynek egyenrangú tagjai a magyarországi, a kárpát-medencei, valamint a diaszpórában élő magyarok. A nemzetpolitikában megvalósuló fordulat egy megújult szemléletet tükröz, amelynek értelmében az elhanyagolt magyar-magyar kapcsolatokat az egymás iránti felelősségvállalás váltja fel. A múlt lezárásának jegyében a 2004 óta mellőzött Magyar Állandó Értekezlet 2010. november 5-i ülésével folytatja működését. A magyar-magyar kapcsolatok a nemzeti csúcstalálkozó keretében újra méltó módon teljeshetnek ki az összetartozás-tudat erősítése, az önazonosság megőrzése, a nemzeti integráció megvalósítása érdekében. A MÁÉRT a nemzeti érdekeink képviselőjére alakult legitim magyar szervezetek párbeszédének intézményesített fórumaként a közös gondolkodást és a magyar nemzetet érintő döntések közös meghozatalát szolgálja.

Az ülésen elhangzottakat összegezve a MÁÉRT tagjai az alábbi elvekben és célokban állapodnak meg:

- Üdvözik a budapesti kormány eddigi nemzetpolitikai tevékenységét. Egyetértenek abban, hogy a meghozott döntések, úgymint a Nemzeti Összetartozásról szóló törvény, valamint a magyar állampolgárság könnyített megszerzésének lehetővé tétele a külhoni magyarság számára, valóban a nemzeti összetartozás erősítését szolgálják. Szintén örömmel fogadták a MÁÉRT összehívását, és megállapodnak a korábban is működő szakbizottsági rendszer újraindításában. A továbbiakban a következő szakbizottságok kezdik meg munkájukat:

- külügyi és jogi szakbizottság,
- oktatási és kulturális szakbizottság,
- gazdaságfejlesztési és önkormányzati szakbizottság,
- szórvány szakbizottság.

- Állást foglalnak az autonómia különböző formái mint stratégiai célkitűzés mellett, mivel ezáltal látják leginkább biztosítottnak azt, hogy magyarként teljes életet lehessen élni a Kárpát-medencében, és ezt tekintik a határon túlra szakadt magyarság nemzeti megmaradása legfőbb biztosítékának.

- Kifejezik meggyőződésüket, hogy a magyar állampolgárság könnyített megszerzésének lehetősége új esélyt jelent a magyarság számára. A kulturális értelemben összetartozó nemzetet ez a jogszabály közjogi egységgé formálja.

- Megállapodnak abban, hogy a könnyített honosítás bevezetésével összhangban a szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvényt is módosítani szükséges, valamint hogy az oktatási-nevelési támogatást újra az óvodásokra is kiterjesztik.

- Hangot adnak abbéli meggyőződésüknek, hogy a 2011-es soros magyar EU-elnökség történelmi lehetőség az egész magyar nemzet érdekeinek képviselőjére, értékeink felmutatására, tekintélyünk helyreállítására. Ezért kívánatos a hagyományos kulturális sokszínűség elvének előtérbe helyezése, illetve az összekapcsolódást segítő regionalizmus támogatása. Hangsúlyozzák továbbá, hogy kiemelten támogatják Horvátország, Szerbia és Ukrajna európai integrációját.

- Megnyugvással állapították meg, hogy az új szlovák kormány mentes a nacionalizmustól, ám sajnálatukat fejezik ki, hogy az új kormánykoalíció eddig nem tette meg a bizalom helyreállításához szükséges lépéseket. A tagok elítélik a szlovák államnyelvtörvényt diszkriminatív, félelemkeltő szellemisége miatt. Megállapítják, hogy a törvény, a tervezett módosítások ellenére, továbbra is tartalmazza a kisebbségi magyar nyelvhasználatot korlátozó rendelkezéseket, szankciókat. Reményüket

fejezik ki, hogy a szlovák kormány figyelembe fogja venni a Joggal a Demokráciáért Európai Bizottság (Velencei Bizottság) ajánlásait a jogszabály módosításakor. A résztvevők kijelentik, hogy a jövőben is elutasítanak minden olyan intézkedést, amely hátrányos megkülönböztetést alkalmaz a magyarság tagjaival szemben.

- Reményüket fejezik ki, hogy Romániában hamarosan elfogadásra kerül az új oktatási törvény, amely számos ponton javítja a magyar oktatás helyzetét. Meggyőződésük, hogy a teljes körű anyanyelvű oktatás biztosítása, a többségi nyelv sajátos program szerinti tanítása, illetve az iskolarendszer decentralizációja és az iskolákkal kapcsolatos döntések átadása a helyi közösségeknek kiemelten segíti a magyarság boldogulását a többségi társadalmakban. Továbbra is szorgalmazza az állami magyar egyetem visszaállítását. Ugyanakkor a tagok sürgetik a kisebbségek jogállásáról szóló törvény véglegesítését olyan formában, hogy az megteremtse a nemzeti közösségek kulturális autonómiájának közjogi keretét. Fontosnak tartják továbbá a romániai régiók átalakítására vonatkozó kezdeményezést, és elvárják, hogy ez elősegítse a magyarok által jelentős számban lakott régiók – kiemelten a Székelyföld – sajátos közigazgatási jogállásának kialakítását.

- Üdvözik a közvetlen demokratikus választás útján megalakult új vajdasági Magyar Nemzeti Tanácsot. A kulturális autonómia ezen szervének létrejötte előremutató és biztató jel az egész kárpát-medencei magyarság számára. A konferencia résztvevői remélik, hogy az MNT a gyakorlatban is érvényesítheti a törvényben előírt jogosítványait, és megkapja az ehhez szükséges költségvetési támogatásokat. Reményüket fejezik ki továbbá, hogy a vajdasági magyarokra nézve hátrányos – észak-bácskai és észak-bánati – közigazgatási körzethatárok mielőbb módosításra kerülnek.

- Fontosnak tartják, hogy a legutóbbi ukrain helyhatósági választások eredményeként létrejövő képviselőtestületekben – városi, járási és megyei szinten – jelen van a magyar érdekképviselő. Egyben aggódalmukat fejezik ki a kárpátaljai magyar oktatás helyzete miatt. A magyar tannyelvű iskolák érettségizői számára továbbra sincs biztosítva az anyanyelvű szaktantárgyi emeltszintű érettségi vizsga lehetősége, aggasztó a magyar tannyelvű egyházi líceumok helyzete is.

- Támogatják a muravidéki magyar közösség érdekeit szolgáló általános szlovéniai nemzetiségi törvény elfogadását.

- Üdvözik a magyar kormány elkötelezettségét a szórványkérdést, illetve a diaszpórában élők megszólítását illetően. Felhívják a figyelmet arra, hogy szükséges egy, a nyugati magyar országos szövetségekkel közös cselekvési terv kidolgozása a nyugati magyarság megmaradása érdekében. A Nemzeti Regiszter létrehozása, valamint egy, a megfelelő anyagi forrásokkal rendelkező szórványstratégia a nemzet minden tagjának érdeke.

- Felhívják a figyelmet az 1956-os forradalom és szabadságharc méltó, nemzeti identitásunkat erősítő 55. évfordulójának megünneplésére, a világ magyarságának bevonásával.

- Felhívják a figyelmet a 2011-12-ben esedékes népszámlálások fontosságára, és hangsúlyozták a magyar önazonosság megvallásának jelentőségét.

Budapest, 2010. november 5.

A Magyar Állandó Értekezlet (MÁÉRT) IX. ülészakán a nyugat-európai magyarságot a Nyugat-Európai Országos Magyar Szervezetek Szövetsége (NYEOMSZSZ, www.nyeomszsz.org) képviselte, amelynek a Németországi Magyar Szervezetek Szövetsége (Bund Ungarischer Organisationen in Deutschland e. V., BUOD, www.buod.de) is tagja.

Szövetségünk képviselőjében Deák Ernő elnök és Bihari Szabolcs alelnök vett részt (ld. a képen balról a 4. és 5.).

100 ÉVE MAGYAR CSERKÉSZET – JUBILEUMI NAGYTÁBOR KASTLBN, 2010. július 24. – augusztus 8.

„Egy lángot adok, ápolod, add tovább!” – Idén ünnepeljük a Magyar Cserkészzet fennállásának 100 éves évfordulóját. Ugyanakkor 65 éve, hogy külföldön megalakultak az első magyar cserkészcsapatok. Most 2010-ben egy kraldívüli tábor keretében emlékeztünk vissza az elmúlt 100 évre.

„Egy lángot adok, ápolod, add tovább!” – Reményik Sándor ezen mondata volt a tábor jelszava. Ezzel jelképeztük azt a lángot, a lelkesedés belső lángját, ami bennünk, cserkészekben ég, és amit szimbolikusan mint gyertyalángot adunk át az új cserkészeknek. Ez a jelszó kísért végig bennünket a táboron, és visszatekintve azt hiszem, nyugodtan mondhatom, hogy sikerült ezt a lángot tovább adni.

A gyerekek korosztály szerint voltak altáborokba beosztva. Egy-egy altáboron belül volt egy fiú-, és egy lányrész, amelyben kb. 50 fiú és lány volt. Csak a tíz éven aluliak aludtak házban, a többiek mind sátor-táborban voltak. Nem csak a sátrakat kellett maguknak felverni, de a konyhát, a mosdókat, az asztalokat, a padokat és még a zászlórudat is maguk építették, s mindezt szögek nélkül.

A táborban összesen 6 altábor volt, melyek a kezdetek kezdetén a Kárpát-medence különböző városaiban cserkészkedtek.

Már második nap (1913) meghívta őket Sik Sándor a vági tutajútra, és kiadta a feladatot, hogy estig minden altábor építsen egy tutajt, ami legalább 3 cserkészt elbírn. Este a tábornút keretében ezekkel a tutajokkal indultunk el Kralovánból Komáromba. Másnap már a megyeri nagytáborba készültünk, amit viszont az árvíz elmosott. Ebből kifolyólag sátorverő verseny lett meghirdetve, és egy fél órán belül 20 ponyvasátor díszítette a nagyrétet.

Harmadnap a gödöllői dzsembori magyar résztvevői voltunk. Nagy meglepetésünkre Horthy Miklós és Robert Baden-Powell üdvözltek a tábor résztvevőit zászlófelvonáson, természetesen lóháton. Aztán egész nap vetélkedők voltak, és mivel sok különböző nemzetiség volt a dzsemborin, így az akadályverseny is egy pár különleges, egzotikus ország „altáborába” vezetett. Az altáborokban nyugodtan zajlott az élet. A cserkészek építkeztek, a konyhások főztek, a törzs pedig fényképezett, írta az újságot...

Aztán eljött 1939. Délután volt egy nagy, különleges, nehezített cserkészjáték, vagyis számháború, amiben nem azok nyertek, akik csaltak.

Ebben az évben volt Magyarországon az első cserkészleány-világtalálkozó, a Pax Ting. Főtt is emiatt a fiúk feje, mert csak lányok vehettek részt az esti tábornúton. Estére valóban egy fiút sem lehetett már látni, viszont itt-ott elég nagydarab, szőrös lábú lányokat furcsa szoknyákban és fejkendőkkben. A tábornút nagyon jó hangulatban zajlott le, de a végére távoli lövések hallatszottak. Mire a zászlófelvonásra került

volna sor, már hangosan szóltak a szirénák, és az erdőből, ahol a sátrak álltak, lövések, tankok dübörgése és kocsizaj hallatszott. (A Pax Ting tábor után egy héttel kitört a második világháború, és sok résztvevő már úgy érkezett haza, hogy otthon háború volt). Az altábori kapuk előtt katonák álltak, és mindenkit ellenőriztek. Másnap reggel az idegen hadsereg már ellepte a tábor. Reggelit már csak hosszú sorban állás után, kenyérgyért lehetett kapni, és nem volt se vaj, se lekvár, és a kakaó is vizes volt. Amikor még a magyar zászlót is levették a rúdról, akkor már nem lehetett kibírni a helyzetet.

Az idősebb cserkészek kivándoroltak az országból. Ők voltak a pozsonyi és a komáromi csapatok, még aznap éjjel elindultak „külföldre”, és útközben megaludtak egy pajtában. A határon ájtutva már várták őket a DP táborok vöröskeresztesei élelemmel, kötszerrel és mindennel, amire a menekülőknek szükségük volt.

Másnap reggel a cserkész I. is elindult Tihanyból, illetve Keszthelyről. Délután végül a rover altábor is nekivágott az idegennek. Ők eddig Kolozsváron éltek.

Egész nap úton voltak, és estére ponyva alatt vagy barlangban aludtak. Ki mit talált. Másnap délre érkeztek meg a tónál lévő DP táborba (kb. 28 km), ahonnan a menekültek továbbszállítása buszokkal történt. Nagy meglepetés volt, mikor megérkeztek, ugyanis nem csak az eső eredt el, és innentől a következő napokban végig hol esett, hol nem, de megváltozott a környék is. A komáromi és pozsonyi csapatok Kanadába érkeztek. A keszthelyiek és tihanyiak Brazíliába, a kolozsváriak meg éppenséggel a bajor erdőbe, mint az a valóságban is történt 1943-tól.

A felnőtt altábor eközben pedig elment vitéz Kisbarnaki Farkas Fe-

renc sírjához (kb. 180 km), és azt megkoszorúzták. Kisbarnaki volt a harmadik és utolsó magyar főcserkész.

Ami ezután következett, az már készülődés volt a nagy napra és küszködés az esővel. A csütörtöki éjjeli játékot és a péntek délutáni vetélkedőt elmosta az eső, így a péntek esti táncház a közeli sportvendéglő termeiben zajlott le. Igaz, hogy csak 100 férőhelyes volt a helyiség, de sok jó ember kis helyen is elfér címszó alatt 250 vizes cserkész is befért, és igen jól táncoltak. Az est fénypontjaként a tábori filmet is meg tudták nézni egy első változatban.

Aztán eljött a nagy nap. Péntek este óta folyamatosan érkeztek a vendégek. Szombat reggel még esett egy kicsit, és már megszületett a döntés, hogy az ünnepséget a közeli volt Magyar Gimnáziumban tartjuk... Pontosan 10 órakor bevonultak az altáborok nótaszóval a zászlófelvonáshoz.

Ekkor a napos tiszt már 288 cserkészt és vendéget jelentett. Hat cserkész kilépett, és a cserkészinduló első és harmadik versszakához felvonták a magyar nemzeti zászlót, a bajor zászlót és a kerületi zászlót a 18 méter magas hármass zászlórúdon. Utána mise következett, melyet Halász Imre atya tartott, aki külön erre az alkalomra jött Felvidékről. Délután került sor a népdalvetélkedő döntőjére is, ahol a zsűritagok 21 előadást hallgattak meg a közönség nagy buzdítása, éljenzése mellett.

Már több éve tervbe volt véve egy fedett tűzhely építése, hogy főleg a kiscserkészeknek legyen egy védett helyük, ahol tudnak játszani, étkezni és tartózkodni, mert a cserkészház igen kicsinek bizonyult. Végül is idén tavasszal nekiálltak a szakemberek, és némi segítséggel cserkészvezetőkötől, szülőktől és vállalkozóktól is kb. 700 munkaóra alatt felállítottak egy igen szép faszerkezetet.

A közepén van egy tündöklője, akár egy jurtának, így tüzet is lehet rakni alatta. Miután az ácsmester a tetőn állva elmondta az áldását, Imre atya megszentelte az új építményt, hogy sokáig óvja és szolgálja a magyar cserkészeket.

Az ebéd a 450 embernek két konyhán készült. Külön erre a hétvégére kijöttek a frankfúrti felnőtt cserkészek tábori konyhájukkal, és ellátták a vendégeket finom étkekkel. A délután folyamán elkészült még több száz lángos és csörögéfánk, ami nyom nélkül eltűnt a cserkészek és vendégek gyomrában.

Az ebédszünetet sok vendég kihasználta, hogy megtekintsék az altáborokat. Erre külön voltak vezetések, hogy senki se tévedjen el az erdőben. Sok szülőnek új dolog volt látni, miként él gyerekeik tíz napig az erdőben. Megcsodálták a saját készítésű asztalokat, padokat, a tábori konyha nagy edényeit, az altábori kapukat, a mosdót és az öt számító-géppel és 2 terrabyttal felszerelt irodasátrat.

Délután kezdődött az ünnepi műsor. Mivel az utolsó pillanatban kisütött a nap, és nagy erővel bizonygatta, hogy most már velünk marad, mégis megtartottuk az ünnepet a réten, ahol külön erre az alkalomra nagy színpadot építettek az előtáborosok.

A regösök kezdték a táncbemutatójukkal, amit élő zene kísért, és nagy siker volt. A kiscserkészek előadták az „Egyszer egy királyfi” című balladát. A zenészek húzták, ők pedig énekeltek és játszották a szerepüket. Nekik is nagy tapsvihár járt. Az egyes altáborok bemutatója között vagy a kerületi parancsnok, vagy más vezetők tartottak rövid beszédeket. Szintén megköszönték minden vezetőnek, segítőnek és csapatparancsnoknak a munkáját is.

Aztán következett az egyik fénypont. „100 év – 100 ok cserkészkedni” – címszó alatt a cserkész I. altábor negyedórán keresztül előadta, hogy miért jó cserkésznek lenni? Annyira ügyesen és gyorsan pörögtek az egyes rövid bemutatók, hogy a két táblás alig győzte változtatni a sorszámkokat. Így például az egyik ok az volt – és ezt 8 gyerek mondta egyszerre –, hogy szüleik a cserkészletben ismerkedtek meg.

Szintén kiváló műsorral készült fel a cserkész II. Sikerült egy nyomozót szerezniük, aki végre fényt derített arra, hogy miért halt meg szegény Pista attól a pogácsától, abban a bizonyos falu végi házban. A gyanúsítottak sora nagyon hosszú volt: Többek közt Zsuzsika, aki a tésztát gyúrta kézzel-lábbal, akkor a kakastollas legénynek, Ábrahámnak egyik fia is gyanús volt (a negyven közül) és végül kiderült, hogy a kiskacsától, aki a fekete tóban úszik, kapott madárinfluenzá, és abban halt

meg szegény Pista. (A történet a tábortüzeknél énekelt dalok szövegeiből állt össze.)

Ezután mindenkinek könnyezett a szeme. Kinek a nevetéstől, kinek a meghatódástól, de száraz nem maradt senkié sem. Ezután szót kapott Klement Nándor és Konthur Mária, a két volt kerületi parancsnok, akik még el tudtak személyesen jönni.

A népdalverseny győztese is előadták nyertes számaikat, és végül a frankfurti Rezeda táncsoport zárta a több mint két és fél órás műsort.

Külön ki kell emelni Szakács Gábort, a Forrai Sándor Rovásíró kör vezetőjét, aki külön eljött erre a napra, hogy előadást tartson az érdeklődő vendégeknek a rovásírásról. A következőre külön felhívta a hallgatók figyelmét: A cserkészek voltak a rovásírás megőrzői, és ez legyen így a jövőben is. Őrizzék és ápolják a rovásírást és ezzel együtt az őseink emlékét. Ez magyar írás volt mindig, és az is marad!

E egyszerű nap után már csak befejezés és a bontás következett. Délben zászlólevonáskor még az ég is megsiratta a tábor végét, és elázta a majdnem száraz sátrainkat. Mégegyszer elénekelt több száz torok a tábori éneket, megemlékeztünk Gyurkabáról, mindenki kapott egy emléktárgyat, és a Himnusszal levontuk véglegesen a három zászlót. A 2010-es Jubitábor véget ért.

Utószó

A táborzárás után persze folytatódott a bontás. Egy égtelen zivatar pár órával a zászlólevonás után összetört még 3 nagy sátrat, egy pár kisebbet, és mindent eláztatott, ami addig nem volt még lebontva. Másnap estig tartott a bontás, de akkor végre rend és béke lett a cserkészparkban.

A táborban részt vett 240 cserkész 11 országból (Németország, Ausztria, Svájc, Magyarország, Szlovákia, Hollandia, Svédország, Olaszország, Franciaország, Brazília és Argentína). A vendégnapokon a létszám 450 fölé emelkedett.

Az elmúlt 20 évben nem volt még ekkora létszámú tábor, ami azt is mutatja, hogy a cserkészlet még mindig tud mozgósítani embereket.

Értéket továbbadni és értéket teremteni

Értéket továbbadni és értéket teremteni. Így lehet körülírni a magyar cserkészlet munkáját itt külföldön. Aki a nyári Jubileumon ott volt, az szemtanúja lehetett, hogy ez nem csak úgy oda van mondva, hanem itt valódi értékekről van szó, amiket immár 65 éve igyekszünk továbbadni, ápolni és megszerettetni a jövő generációval. Lehet, hogy sokan azt gondolták, hogy nem lehet 2010-ben olyan a cserkészlet, mint annak idején. Akkor, amikor még sokan érkeztek menekülteként Magyarországról, vagy amikor még nem lehetett jönni-menni Magyarországra, hanem a cserkész táborba mentek, hogy magyar szót halljanak.

Lehet, hogy sokan még azt sem hitték volna, hogy 2010-ben egyáltalán van még cserkészlet. Pedig igenis van, és nem csak éldegél, hanem olyan erőben van, mint talán akkor, amikor a fénykorát élte az 1970-es

években. Biztosan sok minden változott. Az idő is változott. De nagy meglepetésre, csodálatra, szinte hihetetlen, hogy itt 2010-ben, a bajor erdő szélén, ugyanúgy énekelnek magyar gyerekek népdalokat, ugyanúgy járják a néptáncot, ugyanúgy tudnak tábortüezni, mókázni, mint régen.

A táborok ugyanúgy fel vannak építve, mint annak idején, csak spárát és fát használva, és egyszerű eszközökkel készítik maguknak a kelleket a tábori élethez.

A kerület még mindig áll, él és virul! Ezek tényleg értékek, és a gyerekek, akik ebben felnő, annak az értékrendszere hasonló lesz, mint az elődeké.

Az, hogy manapság egy táborra, egy hétvégére több mint 400 cserkész, szülő és vendég összejön, az csak a sok éves kitartó munkának köszönhető.

Olyan vezetőknek, akik a sok év folyamán sem csüggedtek el, hanem ezt az értéket igyekeztek továbbadni a következő generációnak.

Itt a gyümölcse ennek az odaadó munkának. Ez a tábor igazolja, hogy nem jártak rossz úton elődjünk, és ezért is van mit követnünk, és azt is tudjuk, hogy merre kell továbbhaladni.

A magyar cserkészlet itt külföldön értéket teremtett, és még mindig értéket teremt. Olyan időkben is, amikor máshol bezárják a magyar templomokat, iskolák, gyülekezetek, magyar egyesületek szűnnek meg, mert kiöregednek, nincs már érdeklődés, vagy nincs már pénz.

Ekkor a cserkészlet még mindig épít és teremt.

Itt a cserkészpark, amit 20 éve vettek meg az akkori vezetők. S nem csak hogy létezik még, de közös erővel cserkészházat építettek, és ebben az évben még egy hatalmas jurta-pavilont is sikerült megépíteni.

Itt van a regős tábor, ami ma nagyobb létszámú, mint valaha. Akár 150-en is összejönnek minden évben, a pólyás babától a 80 éves nagyapáig, hogy együtt ünnepeljék a húsvéti ünnepeket.

Itt vannak a nyári táborok, vezetőképző táborok, csapattáborok, egyéb rendezvények és hétvégék. A táborokban és hétvégéken, amiket itt Európában szervezünk, több mint 5000 éjszakázást számolunk évente. Idén még ennél is több lesz.

Itt vannak a magyar iskolák, amiket a csapatok indítottak, hogy a gyerekek jobban tanuljanak magyarul. És még mindig vannak helyek, ahol új iskolák indulnak.

Itt vannak az új csapatok Hollandiában és Svédországban. Ezek azok az értékek, melyek az önkéntes, önzetlen munkából fakadnak.

Adjon a jó Isten erőt a következő generációnak, hogy ezeket az értékeket továbbra is tudják magasán tartani és továbbadni.

Vagy ahogy mi cserkészek mondanánk Reményik Sándort idézve: „Egy lángot adok, ápolod, add tovább és gondozd híven!”

Jablonkay Lydia és Péter

Deutsch-Ungarische Gesellschaft Köln-Bonn e.V.:

Október 23-ra emlékeztünk Andernachban a „Magyarkereszt”-nél

Fiatalt, 2009 októberében bejegyzett egyesületünk első közös október 23-i megemlékezését a Rajna-vidék egyik jelentős román stílusú templomában található ún. „Magyarkereszt”-nél tartottuk.

A környékbeli magyarok számára sem nagyon ismert kereszt a főoltár térségében, jól látható központi helyen található. A kifejezésgazdag feszület a 14. sz. első felében keletkezett, és a pestiskeresztek csoportjába tartozik. Krisztus elgyötört teste egy háromrészes ágkeresztben feszül. Azt, hogy a kereszt miért viseli a „Magyarkereszt” („Ungarnkreuz”) nevet, biztosan nem lehet tudni. Tény azonban, hogy keletkezésekor már nagyon hosszú hagyománya volt a magyar keresztények körében az aacheni zarándoklatnak. Aachenbe minden hetedik évben keltek útra a magyarországi zarándokok. Úgy indultak, hogy Péter és Pál apostolok ünnepén ott legyenek, és láthassák a híres ereklyét. Megérkezésük előtti utolsó pihenőhelyük Andernachban volt. A helyi plébános elmondása szerint a zarándokokat a helyi lakosság mindig nagy szeretettel fogadta, szállást, ételt-italt biztosítottak a megfáradt embereknek. A zarándokok egy alkalommal hálából és köszönetképpen ezt a keresztet ajándékozták az andernachi gyülekezetnek.

Ünnepi megemlékezésünkben is arra mutattunk rá, hogy a két nép szoros történelmi, kulturális és egyházi kapcsolatának hosszú évszázados hagyományai vannak és e hagyományok nyomai még olyan kis helyen is megtalálhatók, mint a festői Andernach. Az 1956-os forradalom és szabadságharc a német történelem alakulására is kihatással volt,

hiszen a forradalom után, a forradalomnak köszönhetően egy olyan Magyarország jött létre a szocialista táboron belül, amelyik végül is 1989-ben megnyitotta határait az oda menekült NDK-s állampolgárok előtt, szimbolikusan szólva kiütve ezzel a berlini fal egy darabját, egyetve ezzel az egymástól elszakított két német országrészt.

Megemlékezésünk végén koszorút helyeztünk el a „Magyarkereszt”-nél, majd a himnusz elnéklésével zártuk az ünnepi kirándulásunk első részét.

Visszaútban Köln felé felkerestük a remageni Friedensmuseum-ot, amelyben az 1956-os magyar forradalom tiszteletére szintén található egy emléktábla. E tábla előtti fejhajtással fejeztük be ünnepi kirándulásunkat 2010. október 23-án.

Mervai Péter

A világvándor ismét Hannoverben járt

„mért választottad ezt az utat vándor
nem választottam szembejött velem
tudod hogy végtelen ez az út
tudom de nem türelmetlenkedem“
(Király László)

Dr. Kubassek János geográfus és földrajzi szakíró – az érdi Magyar Földrajzi Múzeum igazgatója – 2010. október 30-án negyedik alkalommal tartott előadást a **Hannoveri Magyar Egyesület** meghívására. Először 2004-ben találkoztunk az érdi geográfus-tudománytörténésszel, ekkor a tibetológia atyjaként s a székeleyek szentjeként is tisztelt Körösi Csoma Sándor utazásait és munkásságát idézte fel diavetítéses beszámolójában. Második „találkozásunk” alkalmával Kubassek olyan szenvedélyes, de ugyanakkor oldott hangnemben, tudományos alapos-sággal mutatta be az „Angol beteg” főhőse igaz történetét, a sivatag-kutató Almásy László hiteles életrajzát, hogy a hallgatóság számára is nyilvánvalóvá válhatott a szerző vallomása, miszerint „a filmbéli Almásynál izgalmasabb és érdekesebb az az Almásy, aki leveleiben, cikkeiben, könyveiben és a kortársak emlékezetében él”. A földrajz-tudós Kubassek harmadik, Tibetről szóló élménybeszámolójában ismét fontos szerepet kapott példaképe, a „Himalája magyar remetéje”, s az ő követői, a kiemelkedő magyar Ázsia-utazók.

Ez alkalommal pedig meghívtunk „Germanus Gyula, a Kelet fāradhatatlan vándora” című előadásában bemutatta a fordulatokban, kalandokban gazdag életű Germanus professzort, aki csaknem egy évszázadot átívelő pályafutása során megismerte a varázslatos Kelet világának – akkoriban európai ember számára alig-alig elérhető tájait. Egy mondatban így lehetne összefoglalni: Germanus Gyula (Bp., 1884. nov. 6. - Bp., 1979. nov. 7.) nemzetközi hírű magyar orientalista, arab nyelvészeti, kultúrtörténeti író, irodalmár, nyelvész, történész, országgyűlési képviselő, az MTA és több arab akadémia tagja volt. A sokoldalú érdeklődésű orientalista, aki az iszlám világában éppúgy otthon volt, mint a török vagy indiai történelemben és kultúrában, belülről, a valóságban akarta megismerni a Keletet és népeit, hogy velük azonosulva, de ugyanakkor az európai racionalizmus és korszerű tudományosság eszközeivel világítsa meg számunkra e különös és ismeretlen világot. A magyar irodalom gyöngyszemeit, Arany János, Petőfi Sándor, József Attila, Tompa Mihály, Ady Endre költeményeit, s Madách Imrénél Az ember tragédiáját fordította arabra. Kórházi ágyán Germanus felesége jegyezte fel utolsó szavait: „Hitem, hogy a világegyetemet erkölcsi erő hozta létre, és az önzetlen szeretet tartja fenn. Szépség és jószág az emberi élet célja.”

Dr. Kubassek János „földrajzórái” mindig nagy figyelmet keltettek a hannoveri magyarok körében. A nemes témák, a jól elrendezett ismeretközön a földrajz, a történelem, a művelődéstörténet világából, a precíz és humoros előadásmód minden alkalommal hozzájárultak az előadó sikeréhez. Beszélgetéseit folyton átszötte saját, sokrétű, egzotikus élményeivel, amelyek karnyújtásnyi közelségbe hozták a vidéket, amelyről néha több ezer kilométernyire voltunk. Kubassek így pihent meg egy előadás erejéig Hannoverben, hogy most Kambodzsában, a khmerek földjén végezhesse hátizásáros tereptanulmányait.

Szerencsés utat, vándor!

Engelbrecht Kinga, Hannover

„Az óceánjáró zongorista legendája”

Ilyés Lénárd előadói estje

Ulmi Magyar Kultúregyesület, 2010 november 20. Este 20 óra. A közönség bevonul az előadóterembe. Helyet foglalunk. Velünk szemben egy egyszerű bárszéken egy fiatal ember ül. Csend van. A kíváncsi szemek mind rászegeződnek. Különös ez a csend. Az izgalmas várakozás csendje. Néhány perc múlva megszólal a bárszéken ülő Ilyés Lénárd, a színész. Halkan, egyszerűen belekezd a történetbe. Lélegzet-visszafojtva figyelünk.

Észrevétlenül máris ott ringunk a két világháború között az Atlanti-óceán vizeit járó, Virginian nevű hajón. 1900. január 1-jén a hajó szalonjában, a zongora tetején, egy citromos ládában egy újszülöttet találnak. A csecsemőnek –

megtalálójá, Danny Boodmann, a gépész – Danny Boodmann T. D. Lemon Novecento (1900) nevet adja.

Egy megrázó monodráma játszódik le előttünk, melyet Ilyés Lénárd lenyűgözően ad elő.

Novecento egész életét a Virginian fedélzetén töltötte. Nem lépett szárazföldre soha, egyetlen pillanatra sem. Gyermekekorában egyszer leül a zongora mellé és játszik. Nem tanította senki, mégis, varázslatos zenét játszik. Nem is zene volt. Bűvészműtatvány. Maga a csoda. Minden benne volt. Összekapaszkodott benne az egész világ zenéje. Úgy játszott, mint egy Isten. Bár sosem hagyta el a hajót, mégis, a kontinens legjobb és leghíresebb zongoristája lett. Választhatta volna a népszerűséget, világhírt, gazdagságot, de nem tette. Az ő élete itt, a hajón teljes volt. Ővé volt a tenger és a zene. A rengetegszer elhangzó kérdésre, hogy miért is nem száll le a hajóról, a válasza az ő szemzőgéből, teljesen érthető.

„Miért? Miért? Miért? A földön lakók gyakran kérdezik maguktól, miért? Ha tél van, alig várjátok a nyarat, ha nyár van, már előre féltek a téltől. Ezért folyamatosan utaztok, folyton kerestek valamit, egy távoli helyet, ahol mindig nyár van. Én nem cserélnék veletek.”

A történet csodás, melyet Ilyés Lénárd teljesen átélhetővé tesz. Már néha úgy érzem, ott imbolygok a hajón, ringat az óceán, látom a tenger vizét, a hajó szalonjában a zongorát. Fülemmel Ilyés Lénárd hangját hallom, szívemmel azt a varázslatos zenét, melyet Novecento játszik a fekete zongorán.

Ilyés Lénárd hangja folyamatos hullámlás. Mint a tenger. Néha erőteljes, lüktető, majd lecsendesedik, mint vihar után a tenger, és halk, szívet szorongató hangon vezet bennünket tovább Novecento csodálatos univerzumába.

Alessandro Baricco főhősenek, Novecentonak ezen a hajón volt az egész világ. Az ő számára csak a hajón volt élet, itt találta meg a teljességet. Itt született. Itt is halt meg. A rejtélyes férfinak és varázslatos zenéjének titka abban volt, hogy elhatározta, csak azt a zenét játssza, amit ő akar és tud és, hogy soha nem lesz boldogtalan. „Lefegyverezte a boldogtalanságot.”

Elbűvölve hallgatjuk Ilyés Lénárd előadását. Próbálom megérteni Novecento lelkivilágát, de hogyan érthetném meg, amikor Novecento sem érti saját magát. Gyönyörű történet. Ugyanakkor sok múlik azon, hogy a színész mondanivalóját milyen ruhába öltözteti. Ilyés Lénárd egyszerű ruhába öltöztette, mégis, minden szava ünnepi díszben ragyogott. Izgalmas, jó hangulatot varázsol.

Annyira beleéltem magam a szép és tanulságos történetbe, hogy egészen szomorú voltam, amikor véget ért. Mindannyian némán álltunk fel. Egy ilyen előadás után képtelenség bármit is mondani.

Ilyés Lénárd előadása MEGRÁZÓ és GYÖNYÖRŰ élmény volt!

Köszönjük szépen!

Darányiné, Demeter Magdi, Ulm

Ha tagesegyesuleink érdeklődését felkeltette Ilyés Lénárd előadása és szívesen meghívnák vendégszereplésre, a következő honlapon tájékozódhatnak: www.ilyeslenard.blogspot.com, vagy ilyesleo@gmail.com címen érhetik el.

Baczur Magdi, Ulm

Secondos – egyetemi tanulmányok Regensburgban és a szülők/nagyszülők hazájában

A Regensburgi Egyetem 2009 őszén egy kifejezetten a bevándorló, ill. emigráns háttérrel rendelkező másod- és harmadgenerációs fiatalokat megcélzó programot indított **Secondos** néven.

A regensburgi kezdeményezés segítségével a többnyelvű és többkultúrú hallgatóknak lehetősége nyílik kiaknázni és továbbfejleszteni magyar nyelvi és Magyarországgal kapcsolatos ismereteiket. A munkaerőpiacon való érvényesüléshez szintén előnyös, hogy egy magyar-német kettős végzettség segít *láthatóvá*

tenni az addig csak családi körben hasznosított kompetenciákat.

Az egyetem kanadai német származású rektora, Prof. Dr. Thomas Strothotte saját tapasztalatai folytán is különösen szívén viseli a **Secondos**-program sikerét.

A Regensburgi Egyetem olyan fiatalokat vár, akik pl. magyar családi hátterük révén beszélnek magyarul, de a német érettségig ezt a nyelvi és kulturális hátterüket az iskolai karrierjük során nem tudták hasznosítani. A **Secondos**-program keretében a hallgatóknak normál egyetemi tanulmányaik mellett lehetőségük nyílik magyar nyelvi és országismereti szemináriumokat végezni.

Részvételi feltételek:

A **Secondos**-program a bachelor képzésre jelentkező, legalább 2,5-ös érettségi átlaggal rendelkező fiatalokat célozza meg és bármilyen szak mellett végezhető.

A Secondos-program felépítése:

Az első évben a hallgatók a választott szakjuk mellett nyelvismereteknek megfelelően magyar nyelvi órákat (A1 szinttől B1 szintig) és országismereti órát hallgatnak a Regensburgi Egyetemen. A nyelvórákon elsősorban az írás- és olvasáskészség fejlesztése a cél, hogy a hallgatók a második évben 1-2 szemesztert sikerrel végezhesse a magyar partneregyetemen. A harmadik évben a résztvevők folytatják tanulmányaikat Regensburgban, és 180 kreditpont összegyűjtésével német BA végzettséget szereznek. Amennyiben sikerült 60 kreditpontot a partneregyetemen is összegyűjteniük, az ottani BA diplomát is megkaphatják.

Jelenleg a következő **partneregyetemek** vesznek részt a programban:

Babes-Bolyai Egyetem, Kolozsvár: www.ubbcluj.ro

Pécsi Tudományegyetem: www.pte.hu

Taras Ševšenko Egyetem, Kiev: www.univ.kiev.ua

Zágrábi Egyetem: www.unizg.hr

Finanszírozás:

A második év költségeihez jelenleg kb. 200 eurós összegű Erasmus-ösztöndíj megpályázására van lehetőség. A partneregyetemen végzett tanulmányok idejére a hallgatók mentesülnek a tandíjfizetés alól.

Tanácsadás:

A programért felelős Europeum a képzés minden szakaszában tanácsokkal és konkrét szervezési segítséggel áll a hallgatók rendelkezésére és intenzív felkészítést nyújt a külföldi tanulmányok megkezdése előtt. A hallgatók az Erasmus-ösztöndíj megpályázásától, az utazáson és a partneregyetemen végzett tanulmányokkal kapcsolatos kérdéseken keresztül a hazautazásig számíthatnak az Europeum támogatására.

További információk:

www.uni-regensburg.de/secondos

Lisa Unger-Fischer, M.A., az Europeum ügyvezetője

Mail: secondos-im-studium@uni-regensburg.de vagy

lisa.unger@europaeum.uni-regensburg.de

Telefon: 0941/943-3896, **Fax:** 0941/943-1764

Október 23. megünneplése a Berli Magyar Nagykövetségén

A berlini nagykövetség nemzeti ünnepi fogadásán a Külügyminisztérium helyettes államtitkára mondott ünnepi köszöntőt. Pröhle Gergely a magyar-német kapcsolatok ezeréves történetét, a két országnak az Európai Unión belüli szoros együttműködését emelte ki.

Pröhle Gergely emlékeztetett: a kapcsolatok gyökerei 955-ig, a kalandozó magyarok által Augsburg mellett elszenvedett vereségig nyúlnak vissza. Néhány évtizeddel később a szembenállást dinasztikus kötelék váltotta fel, amikor Szent István király a bajor Gizella személyében német nőt vett feleségül. Évszázadokkal később a futballpályára helyeződött át a vetélkedés. Az 1954. évi világbajnoki döntőn Bernben a németek legyőzték a magyar válogatottat, aminek két jelentős következménye lett. Egyfelől az Aranycsapat veresége nyomán kirobant magyarországi népharag mintegy előhírnöke lett a két évvel később kitört népfelkelésnek és forradalomnak. Másfelől a berni diadalt követően az NSZK népe csaknem egy évtizeddel a világháború után, ismét fölemelt fejjel énekelhette saját himnuszát. A futbalsiker jószerevével megteremtette a nyugatnémet gazdasági csoda lélektani alapjait – emlékeztetett a szónok. Az 1956-os magyarországi forradalmat felidézve Pröhle Gergely kiemelte: 54 évvel ezelőtt magyarok százezrei menekültek külföldre. Közülük nagyon sokan német földön találtak nagylelkű befogadásra és új hazára, amiért Magyarország ma is hálás a német népnek. A forradalmat ugyan leverték, ám emlékét megőrizte a nép, és a kommunisták sem felejtették el. Ez volt az oka annak, hogy a szocializmus másminen volt Magyarországon, mint a többi kommunista országban.

A jelen és a jövő feladataira rátérve a Külügyminisztérium helyettes államtitkára hangsúlyozta: január 1-jével Magyarország veszi át az Európai Unió soros elnökségét. A következő fél esztendő számos komoly feladatot tartogat, többek között a Duna-stratégia kidolgozását és sok közös gazdasági projekt megvalósítását. Számítunk arra, hogy az ezeréves magyar-német kapcsolatoknak köszönhetően, közös erőfeszítésekkel sikerül majd megbirkóznunk e kihívásokkal – hangoztatta Pröhle Gergely.

A nagykövetségi fogadáson jelen volt Németh Miklós volt miniszterelnök (1988-1990) is. Németh Miklós a fogadást követően a berlini Német-Magyar Társaság szervezésében fát ültetett a berlini Tiergarten parkban, ahol rövid beszédében felelevenítette az 1989-es soproni határnyitás rendkívül felelősteljes diplomáciai előkészítését. Az elültetett német tölgy arra emlékeztet, hogy Magyarországnak komoly szerepe volt a német egység helyreállításában. A volt miniszterelnököt a Német-Magyar Társaság tiszteletbeli tagjának választotta a faültetést követő esti, nagykövetségi rendezvényen.

A Berli Magyar Nagykövetség honlapján megjelent cikk alapján összeállította Szilágyi Szabolcs, Hannover

PSALMUS HUNGARICUS - Meister Éva Hagenben

„Fél világot is bejárhatod, más ember földjén
testvértelen leszel s elfúj a szél, mint kósza őszi
lombot, ha nemzetedről megfellelkezel.”

(Wass Albert)

Ezzel az alapgondolattal hívtuk meg honfitársainkat az október 23-i forradalom alkalmából Hagenben megrendezett irodalmi műsorra. Meister Éva színművésznő dalos, verses, prózás összeállítása a magyarság szabadságvágyáról szólt, a Rákóczi-féle szabadságharcról napjainkig. Ebben a mindenkor – de októberben még inkább – aktuális, megragadó műsorban részletek hangzottak el többek között Ady Endre, Albert Camus, Cseh Tamás, Dsida Jenő, Gyulai Pál, Petőfi Sándor, Petrás János, Szócs Géza, Teleki Pál, Wass Albert és Wittner Mária műveiből, kuruc, katona- és népdalok kíséretében.

Meister Éva a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház, majd a Szolnoki Szigligeti Színház tagjaként a legkülönbözőbb szerepekben aratott nagy sikert. 1997 óta a szolnoki

Kölyök Színpad rendezője, és önálló előadóestjeivel járja Magyarország, Németország, Erdély és Délvidék városait, falvait.

A székelyföldi születésű, sokoldalú színművésznő most nagysikerű svédországi vendégszereplő körútja után érkezett Észak-Rajna-Vesztfáliába és műsorával mindenütt különös élményben részesítette közönségét.

Erőteljes, mélyen zengő hangja hol drámaian, hol lágyan, de mindig szívbe markolóan, minden színpadi felszerelés nélkül ragadta meg a különböző városokból Hagenbe érkező hallgatóságot. Minden mondata, gesztusa igazolta hitvallását: „Szabadságvágyam, népem és hazám szeretete mélyen, a gyökerekből táplálkozik. Ez a láng éltet, ez ad erőt tovább lépni és hinni, hogy hőseink nem haltak hiába.”

Az előadás utáni baráti beszélgetésre ottmaradt vendégeket a hageni háziasszonyok kínálták meg finom készítményeikkel. A beszélgetés során a művésznő különösen a fiatalokra hívta fel a figyelmet. Szerinte a hazai „magyar fiataloknak vissza kell adni veszendőben lévő magyarságtudatukat, hogy legyen mibe kapaszkodniuk, ha majd hidegen fújnak a szelek. Mert minden generációnak megvan a maga hideg szele.” Alapítványa bemutatásával pedig az anyaországon kívül élő fiatalok magyar nyelvi és kulturális nevelésének komolyan vételére, támogatására buzdított mindenkit.

Nagyon örülünk, hogy ismét lehetőségünk nyílt, a Németországi Magyar Szervezetek Szövetsége támogatása és a hageni segítők önzetlen munkája révén, egy ilyen magas színvonalú, sikeres műsorral gazdagítani a környéken élő szörvány magyarságot!

Köszönjük, hogy Meister Éva eljött hozzánk, a Felvidékről, Erdélyből, Délvidékről, Magyarországból ideszármozott magyarokhoz, hogy újból megérezhettük: „Határok változnak, a politika változik; az együvé tartozás érzése az, ami megmarad!” (Vajda István)

Münnichné Ákontz Ildikó, Hagen

Dráfi Mátyás - „Haza a magasban”

Régi kedves ismerősként köszönthettük a felvidéki Dráfi Mátyás érdemes művészt és unokáját idei márciusi rendezvényünkön. Tartalmas, zenés irodalmi műsoruk „Haza a magasban” az 1848/49-es szabadságharcra való emlékezés jegyében zajlott. Az est színvonalát, sokszínűségét nagyban növelte a Jászai-díjas művész unokájának, Agyalai Réka tolmácsolta betétdalok, beépítése!

Az emlékest folyamán egymást váltották a hazafias és népdalok, operarészlet, továbbá Ábrányi Emil, Ady Endre, Gál Sándor, Illyés Gyula, Sajó Sándor, Mihályi Molnár László és Petőfi Sándor márciusi idusát idéző költeményei.

Vendégeink magyarságtudata, közvetlensége, lebilincselő előadásmódja méltón igazolták Wesselényi Miklós hazaszeretetről fogalmazott szép gondolatát: „a nemzeti érzés a hazaszeretet poézisa”.

Kucsera János, Széchenyi Kör München

Dráfi Mátyás és unokája Agyalai Réka
(a felvétel az Ulmi Magyar Kultúregyesületben készült.)

Dráfi Mátyás, Jászai-díjas érdemes művész az Ulmi Magyar Kultúregyesületben mindig szívesen látott vendég. Ez év márciusában unokájával, Agyalai Rékával csodálatos élményben részesített bennünket. Ugyanakkor meg szeretném említeni a „háttérben szereplő” Borikát (Dráfi Mátyás feleségét), aki tulajdonképpen a technikai dolgokért felelős, de nélküle nem lenne teljes az előadás.

Dráfi Mátyás nemcsak színész, hanem Szlovákiában nagyon sokat tesz a magyar színjátszásért. Egyik alapító tagja a közel 10 éve működő „Teátrum Színház Polgári Társulat”-nak, amelynek célja a legmesszebb lévő kis faluba is eljuttatni a magyar művészetet. Évente 40-60 alkalommal utazik a társulat (14 hivatalos színész, diákok) vendégszereplésre. Programjukban operettek, vígjátékok és mesék szerepelnek. Ezen kívül számos emlékestet, irodalmi műsort is készítettek mind felnőttek, mind az ifjúság részére, amelyekkel elsősorban a magyar nyelv, irodalom és történelem népszerűsítése volt a céljuk. Fontosnak tartják széles körben megismertetni a szlovákiai magyar költők, írók munkásságát is. 2008 végén jelent meg a Teátrum kiadásában Hazai csokor c. verses összeállítás, amely 50 felvidéki magyar verset tartalmaz 1918-tól napjainkig.

Dráfi Mátyás munkásságát nagyon sok díjjal jutalmazták, így pl. Érdemes művész, Egressy-díj, Nyitott Európáért díj, Jászai-díj, a Szlovák Köztársaság ezüst plakettje, Pro Urbe díj, Komárom, Életműdíj - Határontúli Magyar Színházak Fesztiválja, Kisvárdá

Baczur Magdolna, Ulm

<http://www.hungaronetvoice.eu>

HU-RA internet-rádió

az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek
Központi Szövetségének rádióműsora

Műsorvezető, szerkesztő: Fetes Kata
hurra-office@aon.at

BUOD-INFO
a Németországi Magyar Szervezetek
Szövetségének kiadványa

Felélős szerkesztő: dr. Klement Kornél elnök
Szerkesztő: Baczur Magdolna elnökségi tag
Olvasószerkesztő: Bánrévi Magdolna, Ulm

www.buod.de